

Một số yếu tố quan trọng góp phần vào sự tăng trưởng tích cực của kinh tế Việt Nam trong năm 2023

Nguyễn Minh Hoàng

Hà Nội, 30/12/2023

* * *

Năm 2023 là năm cực kỳ khó khăn đối với kinh tế toàn cầu, khi mà các nước áp dụng các chính sách thắt chặt tiền tệ, các bất ổn thương mại do ảnh hưởng từ cuộc chiến kéo dài ở Ukraine và cuộc xung đột Israel-Hamas, và áp lực do biến đổi khí hậu. Khởi đầu 2023 đầy khó khăn, kinh tế Việt Nam tăng trưởng với tốc độ 3,41% vào Quý I, sau đó tăng trưởng tích cực ở các Quý tiếp theo. Đến Quý IV, tốc độ tăng trưởng ước tính tăng lên mức 6,72%, khiến cho tốc độ tăng trưởng cả năm 2023 ước tính đạt 5,05%.

Mặc dù không đạt mục tiêu 6,5% đề ra tại Kế hoạch phát triển kinh tế – xã hội năm 2023 và Nghị quyết 01/NQ-CP của Chính phủ, nhưng đây là một thành tích rất đáng khích lệ cho một năm đầy biến động khó lường trên trường quốc tế. Dựa trên tóm lược tình hình kinh tế – xã hội được cung cấp trên Cổng Thông tin Điện tử Chính phủ [1], tôi cho rằng các điểm sau là các yếu tố quan trọng góp phần vào sự tăng trưởng ổn định và vững vàng trong năm 2023 của Việt Nam.

Năng suất lao động cải thiện

Tổng thể, quy mô GDP theo giá hiện hành năm 2023 ước đạt 10.221,8 nghìn tỷ đồng, tương đương 430 tỷ USD. GDP bình quân đầu người năm 2023 theo giá hiện hành ước đạt 101,9 triệu đồng/người, tương đương 4.284 USD, tăng 160 USD so với năm 2022. Năng suất lao động của toàn nền kinh tế năm 2023 theo giá hiện hành ước đạt 199,3 triệu đồng/lao động (tương đương 8.380 USD/lao động, tăng 274 USD so với năm 2022).

Số lượng doanh nghiệp đang hoạt động tăng

Mặc dù số doanh nghiệp rút lui khỏi thị trường trong năm 2023 là 172,6 nghìn doanh nghiệp, cả nước có 217,7 nghìn doanh nghiệp đăng ký thành lập mới và quay trở lại hoạt động, tăng 4,5% so với năm trước. Nói cách khác, số lượng doanh nghiệp đang hoạt động trên thị trường trong năm 2023 gia tăng 45,1 nghìn so với năm trước.

Các kênh huy động vốn có sự chuyển mình

Tính đến thời điểm 21/12/2023, tổng phương tiện thanh toán tăng 10,03% so với cuối năm 2022; huy động vốn của các tổ chức tín dụng tăng 10,85%; tăng trưởng tín dụng của nền kinh tế đạt 11,09%. Tính đến ngày 15/12/2023, giá trị giao dịch bình quân trên thị trường cổ phiếu đạt 17.624 tỷ đồng/phiên; giá trị giao dịch bình quân trên thị trường trái phiếu đạt 6.114 tỷ đồng/phiên; khối lượng giao dịch sản phẩm hợp đồng tương lai trên chỉ số VN30

bình quân đạt 237.702 hợp đồng/phiên; sản phẩm chứng quyền có bảo đảm đạt 32,23 triệu chứng quyền/phiên, giá trị giao dịch đạt 28,67 tỷ đồng/phiên, tăng 35,2%.

Mức độ trao đổi kinh tế giữa các địa phương tăng mạnh

Tính chung năm 2023, vận tải hành khách ước đạt 4.679,3 triệu lượt khách vận chuyển, tăng 12,3% so với năm trước và luân chuyển đạt 246,8 tỷ lượt khách.km, tăng 24,2% do lượng khách quốc tế đến Việt Nam tăng trở lại. Trong khi đó, vận tải hàng hóa ước đạt 2.344,3 triệu tấn hàng hóa vận chuyển, tăng 15,4% so với năm trước và luân chuyển 489,7 tỷ tấn.km, tăng 10,8%.

Xuất siêu đạt kỷ lục

Mặc dù kim ngạch xuất khẩu hàng hóa giảm 4,4% so với năm 2022, tính chung cả năm 2023, cán cân thương mại hàng hóa ước tính xuất siêu đạt con số kỷ lục: 28 tỷ USD. Tăng hơn gấp hai lần so với năm 2022, đạt 12,1 tỷ USD. Điều này đã góp phần tích cực cho cán cân thanh toán, giúp nâng cao dự trữ ngoại hối, ổn định tỷ giá và các chỉ số kinh tế vĩ mô khác của nền kinh tế

Có thể nói rằng các xu hướng tăng trưởng tích cực và vững chắc trong năm 2023, tích lũy động lực phát triển cho năm 2024, có dấu ấn rất lớn của Chính phủ và người đứng đầu là Thủ tướng Phạm Minh Chính [2]. Ngay cả trong năm khó khăn và đầy bất ổn như 2023, kinh tế Việt Nam vẫn có thể phát triển tích cực và vững vàng, thì chúng ta có thể hy vọng rằng dưới sự dẫn dắt của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, năm 2024 sẽ là năm đầy sinh lực cho nền kinh tế Việt Nam, từ đó tạo động lực cho phát triển xã hội và giải quyết các vấn đề môi trường.

Tài liệu tham khảo

[1] Chinhphu.vn (2023, Dec. 30). Tình hình kinh tế - xã hội Quý IV và năm 2023.

<https://xaydungchinh sach.chinhphu.vn/tinh-hinh-kinh-te-xa-hoi-quy-iv-va-nam-2023-119231229132458993.htm>

[2] Chính, P. M, & Hoàng, V. Q. (2009). *Kinh tế Việt Nam: Thăng trầm và đột phá*. Nxb Chính trị Quốc gia.